

Szwecja

Zamieszczone poniżej informacje dotyczą przepisów prawnych przyjętych lub znowelizowanych w związku z implementacją dyrektywy o usługach, a także z przepisami, które państwa członkowskie wskazały jako mające zastosowanie do dostawców usług na obszarach objętych dyrektywą. Informacje te zostały dostarczone przez Szwecję w kontekście implementacji dyrektywy o usługach i procesu wzajemnej oceny. Informacje te nie stanowią analizy prawnej ani stanowiska Komisji Europejskiej w kwestii zgodności z prawem unijnym w ogólności ani konkretnie z dyrektywą o usługach. Przepisy prawa krajowego mogły ulec nowelizacji w trakcie procesu wzajemnej oceny, w związku z czym zainteresowane strony proszone są o sprawdzenie obowiązujących przepisów prawa krajowego.

Poza ustawodawstwem przyjętym przez organy rządowe na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym istnieją w Szwecji dziedziny, dla których władze samorządowe posiadają autonomiczne uprawnienia regulacyjne, na przykład w dziedzinie wywozu odpadów, sprzedaży okazjonalnej (handel targowiskowy) oraz serwowania alkoholu. W zakresie organizacji zawodowych Szwedzka Izba Adwokacka została zgłoszona przez władze Szwecji jako jedyny właściwy organ w rozumieniu dyrektywy o usługach, tzn. jedyny organ zdolny do regulowania warunków wykonywania poszczególnych rodzajów działalności usługowej.

Główne zmiany w prawodawstwie szwedzkim

Szwecja opowiedziała się za wdrożeniem dyrektywy o usługach poprzez przyjęcie nowej ustawy horyzontalnej (*Lag (2009:1079) om tjänster på den inre marknaden*, czyli ustawy o usługach na rynku wewnętrznym) i wdrażając rozporządzenie (*Förordning (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden*, czyli rozporządzenie o usługach na rynku wewnętrznym). Ponadto Szwecja przyjęła szereg zmian w ustawodawstwie sektorowym (np. w ustawie o filiach spółek zagranicznych, ustawie o ubezpieczeniach podróżnych, ustawie o warunkach porozumień pomiędzy handlowcami, ustawie o sprzedaży okazjonalnej, ustawie o bezpieczeństwie produktów, ustawie o sprzedaży domokrajnej i na odległość czy ustawie o marketingu).

Przykłady systemów wydawania zezwoleń nałożone na dostawców usług prowadzących działalność w Szwecji

Szwecja jako horyzontalny system zezwoleń zgłosiła obowiązek uzyskiwania wpisu do poszczególnych specjalnych rejestrów spółek prowadzonych przez *Bolagsverket* (Urząd Rejestracji Spółek). Zgłoszono trzy różne rejestry obejmujące zarówno osoby prawne jak i fizyczne: Rejestr Spółek, Rejestr Stowarzyszeń i Rejestr Handlu dla przedsiębiorców indywidualnych¹.

Zezwolenia dla poszczególnych sektorów są wymagane w przypadku szkół nauki jazdy² oraz dla przedsiębiorstw (nie dotyczy szkół nauki jazdy), którzy chcą świadczyć kursy szkoleniowe na kierowców różnych typów pojazdów (autokary, motorowery, skutery śnieżne i pojazdy terenowe)³. Wymagane są zezwolenia wydawane przez Radę Inspekcji Danych w przypadku prowadzenia usług poboru należności (z pewnymi wyjątkami)⁴ i Radę Administracyjną na szczeblu hrabstwa w przypadku złomowania pojazdów⁵. Wymogi rejestracyjne mają zastosowanie w przypadku usług świadczonych przez agentów nieruchomości, w tym usług wynajmu domów (rejestr agencji nieruchomości)⁶.

W dziedzinie handlu detalicznego i hurtowego zezwolenia są wymagane w odniesieniu do sprzedaży różnych produktów (w handlu zwierzętami domowymi lub końmi⁷, handlu niektórymi gatunkami i

¹ Ustawa o spółkach (2005:551), ustawa o stowarzyszeniach gospodarczych (1987:667), ustawa o spółkach i spółkach niepodlegających rejestracji (1980:1102) oraz ustawa o rejestrze handlowym (1974:157).

² Ustawa o szkołach nauki jazdy (1998:493) i rozporządzenie o szkołach nauki jazdy (1998:978).

³ Ustawa o prawie jazdy (1998:488), rozporządzenie o prawie jazdy (1998:980) oraz ustawa o szkoleniu kierujących motorowarami, skuterami śnieżnymi i pojazdami terenowymi (2009:121).

⁴ Ustawa o egzekucji długów (1974:182) i rozporządzenie o egzekucji długów (1981:956).

⁵ Rozporządzenie o złomowaniu pojazdów samochodowych (2007:186).

⁶ Ustawa o pośrednikach w obrocie nieruchomościami (1995:400).

⁷ Ustawa o dobrostanie zwierząt (1988:534).

wypreparowanymi zwierzętami⁸, posługiwania się substancjami łatwopalnymi i wybuchowymi⁹, transportu niektórych szczególnie niebezpiecznych produktów chemicznych¹⁰). Sprzedaż metanu na stacjach paliw wymaga zarówno zezwolenia jak i rejestracji¹¹. Zezwolenie od Urzędu Produktów Medycznych jest wymagane dla handlu lekami narkotycznymi¹², sprzedaży i zakupu spirytusu technicznego w punktach innych niż apteki¹³ oraz handlu niektórymi produktami szkodliwymi dla zdrowia¹⁴. Licencje są wymagane na sprzedaż alkoholu (mocne alkohole, wino i mocne piwo)¹⁵, podczas gdy powiadomienie władz miejscowości, w której sprzedaż ma miejsce, ma zastosowanie do sprzedaży piwa¹⁶ i tytoniu¹⁷ oraz produktów leczniczych z nikotyną¹⁸. Wcześniejsze powiadomienie i rejestracja przez lokalną policję jest konieczna dla handlu niektórymi towarami z drugiej ręki w miejscowościach, w których handel ten ma być prowadzony¹⁹. Obowiązek zgłaszania działalności Urzędowi Produktów Medycznych jest nałożony na osoby pragnące prowadzić sprzedaż niektórych produktów leczniczych bez recepty za pośrednictwem punktów sprzedaży innych niż apteki²⁰. Specjalne zezwolenie od władz samorządowych może być wymagane dla przedsiębiorstw wykorzystujących tymczasowe siedziby, sklepów mobilnych lub podobnych placówek, w szczególności na obszarach wiejskich, dla sprzedaży takich produktów jak ubrania, buty i produkty spożywcze²¹.

W dziedzinie budownictwa i nieruchomości Szwecja zgłosiła różne systemy zezwoleń, takie jak zezwolenia na dokonywanie naniesień i na wyburzanie przyznawane przez Komitet Planowania i Budownictwa²². Zezwolenie jest wymagane dla inspekcji systemów wentylacyjnych²³, urządzeń elektrycznych w budynkach²⁴, usług zapewniania jakości przez nadzorcę jakości²⁵ oraz dla zatwierdzenia lub inspekcji prac budowlanych²⁶. Zezwolenie wydawane przez rząd jest wymagane dla zakładania i stosowania przewodów wysokiego napięcia²⁷. Niezależni eksperci muszą posiadać zezwolenie na transfer danych do rejestru Krajowej Rady Mieszkalnictwa, Budownictwa i Planowania w zakresie certyfikatów energetycznych i raportów z inspekcji²⁸.

W dziedzinie turystyki i usług pokrewnych Szwecja zgłosiła, iż zezwolenie jest konieczne dla świadczenia usług wynajmu samochodów²⁹ i udostępniania pływalni otwartych (wydawane przez władze lokalne)³⁰ oraz że obowiązuje powszechny zakaz wykonywania działalności handlowej w parkach przyrodniczych, a odstępstwa od niego mogą być przyznawane w indywidualnych przypadkach³¹.

⁸ Rozporządzenie o ochronie gatunków (2007:845).

⁹ Ustawa o produktach łatwopalnych i wybuchowych (1988:868) oraz rozporządzenie o produktach łatwopalnych i wybuchowych (1988:1145).

¹⁰ Rozporządzenie o produktach chemicznych i organizmach biotechnicznych (2008:245).

¹¹ Rozporządzenie Krajowej Inspekcji Materiałów Wybuchowych i Łatwopalnych o stacjach paliw dla pojazdów napędzanych metanem (SÄIFS 1998:7).

¹² Ustawa o kontroli leków narkotycznych (1992:860) i rozporządzenie o kontroli leków narkotycznych (1992:1554).

¹³ Ustawa o sprzedaży spirytusu technicznego (1961:181).

¹⁴ Ustawa zakazująca obrotu pewnymi produktami szkodliwymi dla zdrowia (1999:42).

¹⁵ Ustawa o alkoholu (1994:1738).

¹⁶ Ustawa o alkoholu (1994:1738).

¹⁷ Ustawa o tytoniu (1993:581).

¹⁸ Ustawa o sprzedaży leków na bazie nikotyny (2007:1455).

¹⁹ Ustawa o obrocie towarami z drugiej ręki (1999:271).

²⁰ Ustawa o obrocie pewnymi produktami leczniczymi sprzedawanymi bez recepty (2009:730).

²¹ Ustawa o sprzedaży tymczasowej (1990:1183).

²² Ustawa o planowaniu przestrzennym i budownictwie (1987:10).

²³ Ustawa o wymogach technicznych dla robót budowlanych (1994:847) i rozporządzenie o wymogach technicznych dla robót budowlanych (1994:1215).

²⁴ Rozporządzenie o inspekcji wind i innych urządzeń zasilanych energią elektryczną w budynkach (1999:371).

²⁵ Ustawa o planowaniu przestrzennym i budownictwie (1987:10).

²⁶ Ustawa o wymogach technicznych dla robót budowlanych (1994:857) itp.

²⁷ Ustawa o energii elektrycznej (197:857).

²⁸ Ustawa o certyfikatach energetycznych dla budynków (2006:985).

²⁹ Ustawa o wynajmie aut (1998:492) i rozporządzenie o wynajmie aut (1998:780).

³⁰ Rozporządzenie o działalności szkodliwej dla środowiska i ochronie zdrowia publicznego (1998:899).

³¹ Rozporządzenie o Agencji ds. Ochrony Środowiska (NFS 1987:17) itp.

Ponadto zezwolenie jest niezbędne do zakładania i prowadzenia solariów³².

Przykłady innych typów wymogów nałożonych na dostawców usług prowadzących działalność w Szwecji

Szwecja zgłosiła bardzo niewiele wymogów spośród wymienionych w art. 15 dyrektywy o usługach. Zgłoszono zwłaszcza pewne wymogi nakładające maksymalne opłaty (agencji nieruchomości podlegają wymogowi opłaty maksymalnej³³). Wymóg co do własności udziałów i akcji wydaje się mieć zastosowanie wyłącznie do zawodów prawniczych (tylko prawnicy mogą być współwłaścicielami lub wspólnikami w firmie prawniczej prowadzonej jako spółka, chyba że Szwedzka Izba Adwokacka przyzna odstępstwo)³⁴.

Przykłady wymogów w zakresie działalności multidyscyplinarnej zawodów regulowanych lub w dziedzinie uwierzytelniania, akredytacji, monitoringu technicznego i usług testowania

Jedynym zawodem podlegającym tego typu ograniczeniom jest zawód prawnika, gdyż prawnicy nie mogą wykonywać swojego zawodu wraz z przedstawicielami innych zawodów regulowanych³⁵.

Przykłady wymogów, które mają zastosowanie do dostawców usług działających w innych państwach członkowskich i świadczących usługi w Szwecji

Zezwolenia są wymagane dla dostawców niektórych usług transgranicznych, na przykład niektórych usług detalicznych i hurtowych. Zostały one zgłoszone np. dla hodowli i handlu zwierzętami domowymi i końmi (zezwolenie od Rady Administracyjnej okręgu)³⁶ oraz posługiwania się i importu łatwopalnych towarów i materiałów wybuchowych³⁷. Wymogi wcześniejszego zawiadomienia (dla sprzedaży piwa, tytoniu, leków z nikotyną poza aptekami) jak również wymogi zawiadomienia i rejestracji dla handlu towarami używanymi, o czym mowa powyżej, również mają zastosowanie do dostawców transgranicznych.

W dziedzinie budownictwa zezwolenia są wymagane dla osób świadczących usługi drenowania gruntów³⁸. Zgłoszony został także obowiązek akredytacji na przeprowadzanie inspekcji systemów wentylacji³⁹, a także akredytacji i zawiadamiania Krajowej Rady Mieszkalnictwa dla prowadzenia inspekcji wind i innych urządzeń elektrycznych w budynkach⁴⁰. Wcześniejsze zawiadomienie jest wymagane dla użytkowania substancji chemicznych na placach budowy⁴¹.

Zezwolenia są też wymagane w przypadku świadczenia usług transgranicznych takich jak inseminacja zwierząt⁴², wykorzystywanie zwierząt, w tym testy na zwierzętach (wymóg zatwierdzenia etycznego i uzyskania licencji⁴³), coroczna inspekcja cyrków przed pierwszym występem⁴⁴, posiadanie wskaźników

³² Ustawa o ochronie przed promieniowaniem (1988:220) i rozporządzenie o ochronie przed promieniowaniem (1988:293).

³³ Rozporządzenie w sprawie stawek za usługi zakwaterowania (1978:313).

³⁴ Kodeks Postępowania Sądowego (1942:740).

³⁵ Kodeks Postępowania Sądowego (1942:740).

³⁶ Ustawa o dobrostanie zwierząt (1988:534).

³⁷ Ustawa o produktach łatwopalnych i wybuchowych (1988:868) oraz rozporządzenie Krajowej Inspekcji Materiałów Wybuchowych i Łatwopalnych o produktach łatwopalnych i wybuchowych (SÄIFS 1997:5).

³⁸ Ustawa o przedsiębiorstwach wodnych (1998:812) oraz rozporządzenie Krajowej Rady ds. Rolnictwa w sprawie wymogów kwalifikowalności dla ekspertów z dziedziny drenażu (SJVFS 1998:128).

³⁹ Ustawa o wymogach technicznych dla robót budowlanych (1994:847) i rozporządzenie o wymogach technicznych dla robót budowlanych (1994:1215).

⁴⁰ Rozporządzenie o inspekcji wind i innych urządzeń zasilanych energią elektryczną w budynkach (1999:371).

⁴¹ Ustawa o środkach zapobiegających poważnym katastrofom chemicznym lub ograniczających ich skutki (1999:381).

⁴² Rozporządzenie o monitorowaniu zwierząt domowych itp. (2006:816).

⁴³ Ustawa o dobrostanie zwierząt (1988:534).

⁴⁴ Rozporządzenie o dobrostanie zwierząt (1988:539).

laserowych⁴⁵, posługiwanie się z produktami ekologicznymi⁴⁶, organizacja gier na automatach⁴⁷, organizacja gier z udziałem maszyn do gry⁴⁸, posiadanie i wykorzystywanie solariów⁴⁹, usługi geodezyjne i hydrologiczne oraz usługi fotografii powietrznej na zastrzeżonych obszarach⁵⁰.

Akredytacje są wymagane dla usług inspekcji w parkach rozrywki i wesołych miasteczkach⁵¹ oraz namiotach cyrkowych⁵², a także w przypadku certyfikacji i technicznej kontroli kas fiskalnych⁵³ i otwartych zbiorników i rurociągów z cieczami łatwopalnymi⁵⁴.

⁴⁵ Zasady Urzędu ds. Bezpieczeństwa Radiacyjnego dot. laserów (SSMFS 2008:14).

⁴⁶ Rozporządzenia Krajowej Inspekcji ds. Materiałów Wybuchowych i Łatwopalnych (SÄIFS 1996:4).

⁴⁷ Ustawa o organizacji pewnych gier na automatach (1982:636) i rozporządzenie o organizacji pewnych gier na automatach (2004:1062).

⁴⁸ Ustawa o loteriach (1994:1000) i rozporządzenie o loteriach (1994:1451); rozporządzenie o inspekcji loterii 947/2007.

⁴⁹ Zasady Urzędu ds. Bezpieczeństwa Radiacyjnego dot. solariów (SSMFS 2008:36).

⁵⁰ Ustawa o ochronie informacji o krajobrazie (1993:1742) i rozporządzenie o organizacji pewnych gier na automatach (1993:1745).

⁵¹ Ustawa o inspekcji parków rozrywki i wesołych miasteczek (1993:1617) oraz rozporządzenie o organizacji pewnych gier na automatach (1993:1634).

⁵² Ustawa o inspekcji cyrków (1993:1617) i rozporządzenie o organizacji pewnych gier na automatach (1993:1633).

⁵³ Ustawa o kasach fiskalnych (2007:592) oraz zasady Krajowej Rady ds. Podatków dotyczące monitorowania kas fiskalnych (SKVFS: 2009:2).

⁵⁴ Rozporządzenia Krajowej Inspekcji ds. Materiałów Wybuchowych i Łatwopalnych (SÄIFS 2000:7).